

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 975
van **SABINE VERMEULEN**
datum: 21 augustus 2015

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Opwarming Noordzee - Gevolgen

Het Noordzeewater warmt op en daardoor breiden heel wat warmteminnende vissoorten hun leefgebied vanuit de zuidelijk aangrenzende Atlantische Oceaan uit naar de Noordzee. De vissers vangen nu dus soorten die ze tien jaar geleden niet of heel sporadisch vingen. Voorbeelden van vissoorten die meer en meer worden gevangen, zijn: verschillende inktvissoorten (octopus, pijlinktvis, zeekat), zeebaars, kleine pieterman, ansjovis, grote hoeveelheden makreel en horsmakreel.

De opwarmende Noordzee trekt echter niet alleen nieuwe vissoorten aan, maar ook meer en meer kwallen. Het probleem met kwallen is dat ze verstrikt raken in de netten en hierdoor de kustvisserij enorm kunnen bemoeilijken en zelfs onveilig maken.

Niet alleen de kustvisserij voelt de veranderingen, ook de kusttoeristen worden ermee geconfronteerd. Zo waren er afgelopen zomer heel wat incidenten met badgasten die gestoken werden door de pieterman.

1. Cijfers over het aantal incidenten met de pieterman langs de hele kustlijn zijn nooit bijgehouden. Vanaf augustus moeten kustredders dergelijke gevallen opnemen in hun logboek.

Hoeveel incidenten met de pieterman zijn er de afgelopen zomer geweest?

2. Worden er gegevens bijgehouden van het aantal kwallenbeten? Zo ja, kan de minister een overzicht geven van het aantal incidenten de afgelopen vijf jaar?
3. Studies voorspellen dat kwallen de komende jaren nog sterk in aantal zullen toenemen, hetgeen de kustvisserij kan bemoeilijken.

Heeft de sector ter zake al overleg gehad met het kabinet van de minister? Wat zijn volgens de minister de mogelijke oplossingen?

4. Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) is gestart met een strandobservatienetwerk, getiteld "SeaWatch-B", dat drijft op de inzet van burgers en begeleid wordt door professionals. Het doel is op lange termijn de veranderingen in ons deel van de Noordzee op te volgen door vanop het strand met een vrijwilligersnetwerk van SeaWatchers actief te gaan meten.

Hoeveel vrijwilligers werken er momenteel mee aan het strandobservatienetwerk? Wordt hierrond promotie gevoerd om vrijwilligers op te roepen? Zo ja, via welk kanaal?

5. Dit initiatief past tevens in de goededoelenactie die het VLIZ sinds 2014 ondersteunt en waarbinnen lidgelden maar ook schenkingen/sponsoring allerhande kunnen worden aangewend. Wie het project steunt - als SeaWatcher of als VLIZ-lid/donor - werkt mee aan een gezonde zee.

Hoeveel schenkingen en/of sponsoring heeft het VLIZ reeds ontvangen voor dit project?

6. Zijn er nog andere bekende probleemstellingen die zich beginnen voor te doen door de opwarming?

ANTWOORD

op vraag nr. 975 van 21 augustus 2015

van **SABINE VERMEULEN**

1. Mijn diensten beschikken niet over deze gegevens.
2. Mijn diensten beschikken niet over deze gegevens.
3. De problematiek omtrent kwallen is complex. Het is niet eenvoudig om een oorzakelijk verband te vinden tussen het meer voorkomen van kwallen en een bepaalde parameter.

ILVO heeft onderzoek gedaan naar de ribkwal *Mnemiopsis leidyi*. Deze kwal is invasief, en kwam hier vroeger niet voor. Waarschijnlijk is hij hier terecht gekomen via ballastwater. Een hogere temperatuur zou wel als gevolg kunnen hebben dat de kwal gedurende het gehele jaar aanwezig is terwijl de kwal momenteel verdwijnt bij koudere temperaturen.

Betreffende de 'echte' kwallen (*Aurelia*, *Cynanea*...) stijgt de abundantie, doch is er ook een grote variatie van jaar tot jaar. Het is momenteel niet duidelijk of temperatuur hier de oorzaak is. Literatuur is hier tegenstrijdig. Bepaalde onderzoeken hebben reeds gerapporteerd dat het NAO-effect (dit is het effect veroorzaakt door (veranderende) wind stress, temperatuur en stromingen) de oorzaak is voor de verhoogde frequentie, doch dit wordt tegengesproken door andere onderzoekers. Conclusie is eigenlijk dat er een regelmatige en systematische monitoring zou moeten uitgevoerd worden om dit probleem te bekijken

4. Deze vraag behoort tot de bevoegdheid van minister Muyters.
5. Deze vraag behoort tot de bevoegdheid van minister Muyters.
6. De problematiek van klimaatverandering en de mogelijke gevolgen ervan is reeds uitgebreid bestudeerd. Zie ter zake onder andere de rapporten van het IPCC van de VN.